

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/22-03/37
URBROJ: 613-01-06-2-22-10
Zagreb, 21. studenoga 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatska
demokratska
zajednica
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2021.	22
	Ciljevi i područja revizije	22
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	22
	Metode i postupci revizije	23
	Nalaz za 2021.	24

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske demokratske zajednice (dalje u tekstu: Stranka) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Svojstvo pravne osobe Stranka je stekla u siječnju 1990. upisom u Registar političkih stranaka. Skraćeni naziv Stranke je HDZ, a sjedište Trg žrtava fašizma 4, Zagreb. Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su Programom i Statutom.

Program Stranke, koji je bio na snazi do 10. lipnja 2022., donesen je u 2002., a temelji se na Programskoj deklaraciji s Osnivačke skupštine iz 1989. te drugim programskim dokumentima donesenim na općim saborima i Središnjem odboru. Program sadrži proslav, temeljna načela te stav i aktivnosti Stranke vezane za hrvatsku državu, Domovinski rat, hrvatske branitelje, pravnu državu, gospodarstvo, socijalnu politiku, znanost, tehnologiju i sveučilište, predškolski odgoj, osnovno i srednje školstvo, nacionalnu sigurnost, zdravstvo, kulturu, ekologiju, obitelj, mladež, starije osobe, vjerske zajednice te Hrvatsku i svijet. U lipnju 2022. Opći sabor Stranke donio je novi Program Stranke pod nazivom HDZ i Hrvatska u četvrtom desetljeću samostalnosti, koji je na snazi od 11. lipnja 2022. Program Stranke predstavlja svoje poglede, stajališta i viziju razvoja Republike Hrvatske u vrijeme velike neizvjesnosti i tektonskih globalnih promjena.

Opći sabor Stranke donio je u svibnju 2018. Statut, čije su izmjene i dopune donesene 11. lipnja 2022. (mandat tijela i dužnosnika na nacionalnoj razini izabranih prije donošenja navedenih izmjena i dopuna Statuta traje do provedbe unutarstranačkih izbora). Statutom su utvrđene temeljne odredbe (temeljna načela i ciljevi, predmet Statuta, ostali nazivi, područje djelovanja i sjedište Stranke, obilježja Stranke, javnost rada, odnosi prema drugim političkim strankama te sudjelovanje mladih i žena u tijelima Stranke na lokalnoj i nacionalnoj razini), članstvo, ustrojstvo tijela Stranke, neovisna i nadzorna tijela, unutarstranački izbori, referendum i predizbori te način rada i transparentnost financiranja.

Stranka je narodna i stožerna državotvorna stranka koja promiče hrvatske nacionalne interese, domoljublje te tradicionalne, demokršćanske i univerzalne humanističke vrijednosti. U središtu politike Stranke je čovjek sa svojim neotuđivim dostojanstvom, pravima i odgovornostima. Promiče vrijednosti slobode, demokracije, pravne države, poštovanja temeljnih ljudskih prava, obiteljskih vrijednosti, ravnopravnost žena i muškaraca, solidarnosti te socijalno-tržišnog gospodarstva. Stranka baštini povijesnu ulogu stožerne stranke u stvaranju samostalne i neovisne hrvatske države na temelju politike pomirbe i zajedništva domovinske i iseljene Hrvatske prvog predsjednika Stranke i Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana te u ostvarenju slobode hrvatskog naroda i pobjede u Domovinskom ratu. Dio je europskog desnog centra i smješta Hrvatsku u europski kulturni i civilizacijski krug. Organizacijska struktura i politički rad Stranke temelje se na demokratskim načelima. Javno djeluje u Republici Hrvatskoj i inozemstvu te je član Europske pučke stranke.

Ustrojena je na područnom načelu i sastoji se od organizacija koje djeluju na određenom području, odnosno teritorijalnih organizacija. Teritorijalne organizacije Stranke su temeljne, kotarske, organizacije gradskih četvrti (područne), općinske, gradske i županijske organizacije Stranke i Gradska organizacija Grada Zagreba. Na području Republike Hrvatske Stranka ima 2 423 temeljne organizacije (ogranka), 20 županijskih organizacija i Gradsku organizaciju Grada Zagreba, 127 gradskih organizacija, 422 općinske organizacije, 17 organizacija gradskih četvrti (područnih) u Gradu Zagrebu te 20 organizacija (koordinacija) u inozemstvu.

U skladu sa Statutom, u okviru Stranke djeluju zasebni oblici organiziranja, odnosno klubovi članova Stranke u predstavničkim tijelima (Klub zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru, Klub članova Stranke u Europskom parlamentu, klubovi vijećnika, članova skupština i zastupnika Stranke u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave) te zajednice Stranke, radi osnaživanja zastupanja posebnih političkih interesa i doprinosa rješavanju izazova određene društvene skupine (Mladež Stranke, Zajednica žena Katarina Zrinski, Zajednica utemeljitelja Stranke dr. Franjo Tuđman, Zajednica branitelja Gojko Šušak, Akademska zajednica dr. Ante Starčević te Zajednica poduzetnika i obrtnika). Stranka je osnivač Zaklade hrvatskog državnog zavjeta (dalje u tekstu: Zaklada).

Prema odredbi članka 22. Statuta središnja politička tijela Stranke su: Opći sabor, Predsjednik, Predsjedništvo i Nacionalni odbor. Mandat članova središnjih političkih tijela Stranke je četiri godine.

Opći sabor je najviše stranačko tijelo koje donosi Statut, Program i opće smjernice politike Stranke. Bira članove Predsjedništva i Nacionalnog odbora u skladu sa Statutom. Zaseda najmanje jednom u dvije godine. Opći sabor čine članovi Nacionalnog odbora te članovi Stranke koji su zastupnici Stranke u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu, članovi Vlade Republike Hrvatske i čelnici središnjih državnih ureda, kao i predsjednici županijskih skupština, predsjednici neovisnih i nadzornih tijela te teritorijalnih organizacija Stranke (osim temeljnih ogranaka), predsjednici organizacija Stranke u inozemstvu, članovi predsjedništva zajednica Stranke, nacionalnih odbora Mladeži Stranke i Zajednice žena Katarina Zrinski te izaslanici županijskih organizacija Stranke.

Predsjednik Stranke predstavlja i zastupa Stranku, upravlja radom Stranke, vodi politiku Stranke u skladu s Programom i odlukama središnjih tijela te ima pravo i dužnost osigurati suradnju i odgovornost svih tijela i dužnosnika Stranke u provedbi utvrđene politike. Predsjednik Stranke podnosi izvješće o radu Općem saboru, predsjedava sjednicama Predsjedništva i Nacionalnog odbora Stranke te osigurava provedbu njihovih odluka. Također, predsjednik Stranke pisanom odlukom određuje zamjenika, glavnog tajnika, potpredsjednika ili drugog člana Stranke da u njegovo ime zastupa Stranku u vezi s pojedinim pitanjem, a radi zaštite pravnih interesa Stranke može ovlastiti (opunomoćiti) člana Stranke ili osobu koja je ovlaštena pružati pravnu pomoć za zastupanje u pojedinim pravnim stvarima. Zamjenik predsjednika obavlja poslove za koje ga ovlasti predsjednik Stranke te je za svoj rad odgovoran predsjedniku i članovima Stranke.

Predsjednik Stranke od 20. srpnja 2016. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2022.) je mr. sc. Andrej Plenković. Zamjenik predsjednika od 18. ožujka 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2022) je Tomo Medved.

Predsjedništvo je operativno-političko tijelo Stranke koje redovito raspravlja i odlučuje o aktualnim političkim pitanjima, predlaže Nacionalnom odboru izborni program i strategiju Stranke, nadzire rad članova Stranke u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti, usvaja godišnji program rada s financijskim planom poslovanja i godišnja financijska izvješća, daje suglasnost za pokretanje stegovnog postupka protiv članova središnjih tijela Stranke te državnih dužnosnika iz redova Stranke, na prijedlog predsjednika, imenuje pomoćnike glavnog tajnika, glasnogovornika, tajnike za pojedine grupe poslova, odbore i povjerenstva te odlučuje o svim pitanjima koja Statutom nisu izričito stavljena u djelokrug drugih tijela. Predsjedništvo čine predsjednik, zamjenik predsjednika, četiri potpredsjednika, deset izabranih članova Predsjedništva, glavni, politički i međunarodni tajnik Stranke, predsjednici Gradske organizacije Grada Zagreba, Mladeži Stranke, zajednica Stranke, Kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru i Kluba zastupnika Stranke u Europskom parlamentu te predsjednici Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske, ako su članovi Stranke.

Nacionalni odbor Stranke najviše je tijelo Stranke između dvije sjednice Općeg sabora. Predsjednik Stranke predsjedava sjednicama i saziva Nacionalni odbor najmanje jednom u tri mjeseca i kada to zatraži trećina članova Nacionalnog odbora. Nacionalni odbor čine članovi Predsjedništva, predsjednici županijskih organizacija Stranke, tri predstavnika koordinacija Stranke iz inozemstva, 40 izabranih članova Nacionalnog odbora, ravnatelj Zaklade, pročelnik Savjetodavnog vijeća, predsjednik i potpredsjednici Kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru, predsjednik i potpredsjednici Kluba zastupnika Stranke u Europskom parlamentu te predsjednik i potpredsjednici Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske. Nacionalni odbor brine se o provedbi odluka Općeg sabora; utvrđuje prijedlog Statuta i Programa koji podnosi Općem saboru; na prijedlog Predsjedništva utvrđuje Etički kodeks ponašanja članova Stranke te određuje izborni program i strategiju Stranke na državnim izborima; nakon provedenih predizbora utvrđuje listu kandidata na državnim izborima; odlučuje o predizbornim i poslijeizbornim koalicijama, kao i o ostalim oblicima suradnje s drugim političkim strankama; nakon održanih državnih izbora analizira rezultate i izbornu promidžbu; odlučuje o održavanju unutarstranačkih izbora; može raspustiti županijsku organizaciju Stranke; na prijedlog predsjednika Stranke imenuje glavnog tajnika; odlučuje o visini, kriterijima i uvjetima plaćanja, načinu prikupljanja i raspodjeli članarine i članskog doprinosa; bira i razrješuje nadzorna i neovisna tijela Stranke te propisuje način njihovog djelovanja i rada; odlučuje o promjeni adrese sjedišta Stranke; zastupa prava i dužnosti zakladnika Zaklade; utvrđuje usklađenost pravilnika zajednica sa Statutom Stranke; propisuje način provođenja unutarstranačkih izbora za tijela i dužnosnike Stranke na nacionalnoj i lokalnoj razini; propisuje način rada Stranke u inozemstvu te obavlja i druge poslove određene Statutom.

U suradnji s predsjednikom, glavni tajnik Stranke sudjeluje u pripremi i radu središnjih tijela Stranke te provodi njihove odluke, koordinirajući i aktivno surađujući s teritorijalnim organizacijama. Također, vodi materijalno i financijsko poslovanje Stranke, osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad Stranke, odlučuje o administrativnim pitanjima i pitanjima zaposlenika Stranke te upravlja radom Glavnog tajništva. Glavni tajnik Stranke od 13. srpnja 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2022.) je Krunoslav Katičić.

Statutom je utvrđeno da Stranka sredstva za rad stječe od prihoda od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija), imovine u svojem vlasništvu, izdavačke djelatnosti, organizacije stranačkih događanja, prihoda ostvarenih iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i iz drugih zakonom dopuštenih izvora. Također, utvrđeno je da Stranka ostvarena sredstva koristi za političko djelovanje i ostvarenje svojih političkih ciljeva financiranjem redovnih političkih aktivnosti i troškova izborne promidžbe.

Uz Statut doneseni su i Financijski statut, Pravilnik o unutarnjem redu i sistematizaciji radnih mjesta (funkcija) u Glavnom tajništvu i uredima Stranke, Pravilnik o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih uređaja, zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja, Pravilnik o radu i Opći etički kodeks.

Početakom i koncem 2021. Stranka je imala 73 zaposlenika, od kojih 39 u središnjici, a 34 u organizacijskim jedinicama.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Financijskim statutom iz 2018., između ostalog, uređeno je i vođenje materijalnog i financijskog poslovanja te nadzor i izvješćivanje mjerodavnih tijela Stranke o financijskom stanju, ostvarenim prihodima i izdacima financijskog poslovanja, kao i druga pitanja od važnosti za financiranje te materijalno i financijsko poslovanje Stranke.

Prema Izvješću Nadzornog odbora iz veljače 2022., Stranka je materijalno i financijsko poslovanje za 2021. vodila u skladu s propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Općim etičkim kodeksom, između ostalog, propisano je da članovi Stranke u obnašanju javne ili političke dužnosti djeluju u svrhu općeg dobra, savjesno, odgovorno, predano i nekoristoljubivo, čime se potvrđuje vjerodostojnost i povjerenje, a isključuju sukobi osobnih i javnih interesa.

Stranka provodi vanjsku komunikaciju putem konferencija za tisak, posredstvom javnih priopćenja preko društvenih mreža i mrežnih stranica Stranke te na druge dopuštene načine. Stranka poštuje propise kojima je regulirano pravo pristupa informacijama, transparentnost i odgovornost, objavljivanje propisanih izvještaja i planova te drugih akata.

Planiranje

Godišnji program rada s financijskim planom Stranke za 2021. donesen je i usvojen na sjednici Predsjedništva u prosincu 2020., a izmjene i dopune u listopadu 2021.

Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 54.961.500,00 kn, rashodi u iznosu od 46.949.500,00 kn te višak prihoda u iznosu od 8.012.000,00 kn. Prema izmjenama i dopunama financijskog plana za 2021. prihodi su planirani u iznosu od 57.672.899,00 kn, rashodi u iznosu od 66.079.900,00 kn te manjak prihoda u iznosu od 8.407.001,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 42.700.000,00 kn, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 7.630.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 4.640.000,00 kn, prihode od imovine u iznosu od 68.250,00 kn te druge prihode u iznosu od 2.634.649,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 32.337.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 10.030.400,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 1.300.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 770.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 452.500,00 kn te druge rashode u iznosu od 21.190.000,00 kn.

Godišnji program rada te njegove izmjene i dopune sadrže temeljna načela, političke i programske rezultate, političke aktivnosti i programske ciljeve, aktivnosti tijela Stranke na nacionalnoj, područnoj i lokalnoj razini, kao i financijska sredstva. Najznačajnije planirane aktivnosti za 2021. su: aktivnosti u vezi s lokalnim izborima; obilježavanje 99. obljetnice rođenja prvog hrvatskog predsjednika i utemeljitelja Stranke dr. Franje Tuđmana i 22. obljetnice njegove smrti te obilježavanje 32. obljetnice osnivanja Stranke; obilježavanje Dana pobjede i domovinske zahvalnosti, Dana hrvatskih branitelja, Dana državnosti te Dana sjećanja na žrtve Domovinskog rata i žrtve Vukovara i Škabrnje; održavanje sjednica Predsjedništva, Nacionalnog vijeća, Središnjeg te Nacionalnog odbora; provođenje unutarstranačkih izbora; zakonito vođenje materijalnog i financijskog poslovanja, koje provodi Nadzorni odbor Stranke, izvještavanje mjerodavnih tijela Stranke; jačanje poslova analitike i poslova na ažuriranju podataka i evidenciji članstva te poslova vezanim za medije i digitalne platforme, pristupanje izradi novog CRM sustava (Customer Relationship Management); izrada i ujednačavanje mrežnih stranica na razinama županijskih organizacija Stranke, Gradske organizacije Grada Zagreba, kao i zajednica Stranke koja imaju potrebu za mrežnim stranicama; suradnja sa srodnim političkim strankama i nestranačkim organizacijama putem organizacija u inozemstvu (koordinacija Stranke) u državama u kojima te organizacije Stranke djeluju; ojačati rad Kluba zastupnika u Hrvatskom saboru, kroz sudjelovanje u raspravama na plenarnoj sjednici, kao i na odborima i drugim radnim tijelima Hrvatskog sabora te pojačanoj suradnji s Klubom članova Stranke u Europskom parlamentu; kao i aktivnosti u vezi s djelovanjem zajednica Stranke (Mladeži Stranke, Zajednice utemeljitelja Stranke dr. Franjo Tuđman, Zajednice žena Stranke Katarina Zrinski, Zajednice poduzetnika i obrtnika Stranke, Akademske zajednice Stranke dr. Ante Starčević, Zajednice branitelja Stranke Gojko Šušak i Zaklade hrvatskog državnog zavjeta). Za provođenje navedenih aktivnosti planirana su sredstva, između ostalog, iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članarina te dobrovoljnih priloga (donacija).

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2021. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji, Godišnji program rada s financijskim planom za 2021. te Izmjene i dopune Godišnjeg programa rada s financijskim planom za 2021., kao i Izvješće o primljenim donacijama tijekom 2021., dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 57.479.170,00 kn, što je 3.447.851,00 kn ili 5,7 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 193.729,00 kn ili 0,3 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	31.606.709,00	25.341.040,00	80,2
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	14.044.083,00	17.236.051,00	122,7
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	7.729.776,00	7.548.088,00	97,6
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	4.967.273,00	4.652.369,00	93,7
5.	Drugi prihodi	2.579.180,00	2.701.622,00	104,7
	Ukupni prihodi	60.927.021,00	57.479.170,00	94,3

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (većim dijelom zbog ostvarene naknade za izbornu promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na lokalnim izborima održanim u svibnju 2021.) u iznosu od 3.191.968,00 kn ili 22,7 %.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 25.341.040,00 kn, što je 44,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni su u skladu s odredbom članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojoj pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici. U skladu s odredbama članaka 7. i 10. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u siječnju, srpnju i rujnu 2021. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 6/21, 78/21 i 107/21), prema kojima su Stranci raspoređena sredstva za 62 zastupnička mjesta u Hrvatskom saboru u iznosu od 25.341.040,00 kn. Sredstva su doznačena na središnji račun Stranke u siječnju, travnju, srpnju i listopadu 2021.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 17.236.051,00 kn, što je 30,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 12.098.242,00 kn te naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 5.137.809,00 kn.

Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 12.098.242,00 kn ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna.

Prema odredbama članka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Odredbom članka 96. navedenog Zakona, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17).

Do lokalnih izbora u svibnju 2021. Stranka je imala 3 067 vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a nakon održanih izbora u svibnju 2021. ima ih 2 686.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 5.137.809,00 kn ostvareni su za izbore održane u svibnju 2021., i to: za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 4.676.559,00 kn, za izbor članova vijeća gradskih četvrti i vijeća mjesnih odbora Grada Zagreba u iznosu od 434.250,00 kn, za izbor članova vijeća mjesnog odbora Grada Krapine u iznosu od 25.000,00 kn te za prijevremene izbore članova predstavničkog tijela Grada Pazina koji su održani u listopadu 2021. u iznosu od 2.000,00 kn.

Za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sredstva od naknade troškova izborne promidžbe doznačena su na posebne račune Stranke otvorene za financiranje troškova izborne promidžbe, na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 41/21). Prema spomenutoj Odluci pravo na naknadu troškova izborne promidžbe imaju političke stranke i liste grupe birača koje na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela.

Za izbor članova vijeća gradskih četvrti i članova vijeća mjesnih odbora Grada Zagreba ostvareni su prihodi za izabranih 39 članova vijeća gradskih četvrti te 238 članova vijeća mjesnih odbora na izborima održanim u svibnju 2021. Sredstva su doznačena na poseban račun Stranke otvoren za financiranje troškova izborne promidžbe, na temelju Zaključka (zamjenice gradonačelnika koja je obnašala dužnost gradonačelnika Grada Zagreba) o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova vijeća gradskih četvrti i članova vijeća mjesnih odbora iz ožujka 2021., prema kojem pravo na naknadu troškova izborne promidžbe imaju političke stranke i nositelji kandidacijskih lista grupe birača koje na izborima za članove vijeća gradskih četvrti odnosno vijeća mjesnih odbora dobiju najmanje jednog člana u spomenutim predstavničkim tijelima.

Za izbor članova vijeća mjesnog odbora Grada Krapine ostvareni su prihodi za izabranih 25 članova vijeća mjesnih odbora na izborima održanim u svibnju 2021. Sredstva su doznačena na poseban račun Stranke otvoren za financiranje troškova izborne promidžbe na temelju Odluke o visini naknade za provedbu izbora za članove vijeća mjesnih odbora na području Grada Krapine iz travnja 2021., prema kojoj pravo na naknadu troškova izborne promidžbe imaju političke stranke i liste grupe birača koje na izborima dobiju najmanje jednog člana vijeća.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 7.548.088,00 kn (u cijelosti se odnose na članarine), što je 13,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Prema odredbama članka 11., točke 5. Statuta i članka 5. Financijskog statuta Stranke, članovi su obvezni plaćati stranačku članarinu, kao redoviti novčani iznos doprinosa ostvarivanju političkih ciljeva Stranke, u skladu sa Statutom Stranke, Odlukom o članarini i drugim aktima Stranke. Obveznici plaćanja, vrste, visina, prikupljanje i raspodjela članarina, način ostvarivanja prava članova Stranke na temelju plaćanja članarine, članarine u organizacijama u inozemstvu, kao i druga pitanja povezana s plaćanjem članarine propisani su Odlukom o članarini, koju je donio Središnji odbor Stranke u prosincu 2018. Odlukom je utvrđena dužnosnička i redovna članarina. Dužnosničku članarinu obvezni su plaćati članovi Stranke koji profesionalno obnašaju neku od dužnosti navedenih u Odluci, mjesečno pri isplati plaće na temelju sporazuma s poslodavcem o uštezanju utvrđenog iznosa članarine u korist Stranke, putem trajnog naloga banci ili osobnom uplatom. Dužnosnička članarina plaća se u iznosu od 5,0 % netoiznosa plaće, odnosno naknade koju primaju članovi za obnašanje dužnosti. Članovi Stranke koji obnašaju više dužnosti navedenih u Odluci obvezni su plaćati dužnosničku članarinu za svaku od dužnosti koju obnašaju. Redovna članarina određena je u iznosu od 10,00 kn mjesečno za članove s plaćom ili mirovinom većom od 3.500,00 kn, a plaćanje se obavlja putem trajnog naloga godišnje, kvartalno ili mjesečno.

Odlukom o članarini također je utvrđeno i u kojim su slučajevima članovi oslobođeni plaćanja članarine (redovni studenti, nezaposleni članovi i članovi Stranke s plaćom i mirovinom manjom od 3.000,00 kn). Članarina Stranke uplaćuje se na poseban račun namijenjen za prikupljanje članarine, s kojeg se jednom mjesečno 60,0 % prikupljenih sredstava doznačuje na podračune županijskih organizacija te Gradske organizacije Stranke Grada Zagreba, a 40,0 % ostaje za potrebe središnjih tijela Stranke. Stranka vodi evidenciju obveznika plaćanja i ostvarene naplate članarine. Ustrojena je baza članstva koja sadrži evidenciju članova, praćenje učlanjenih, iščlanjenih i promjenu podataka o članovima, visinu članarine te osigurava podatke za mjesečne i godišnje izvještaje o uplaćenim članarinama. Nadalje, navedenom Odlukom utvrđeno je da članovi koji nisu podmirili članarinu u razdoblju od šest mjeseci ne mogu obnašati stranačke dužnosti odnosno biti članovima tijela Stranke, a članovima koji u prvih šest mjeseci tekuće godine nisu podmirili članarinu ili njezin razmjerni dio uputit će se požurnica za ispunjenje obveze plaćanja.

Stranka je u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19) vodila evidencije te izdavala potvrde o primljenim članarinama.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 4.652.369,00 kn, što je 8,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje izborne promidžbe za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 2.428.709,00 kn, financiranje redovnih političkih aktivnosti tijekom godine u iznosu od 2.081.124,00 kn te financiranje izborne promidžbe za izbor članova vijeća gradskih četvrti i članova vijeća mjesnih odbora Grada Zagreba u iznosu od 142.536,00 kn.

Dobrovoljni prilozi (donacije) ostvareni su u novcu u iznosu od 4.589.819,00 kn (od 746 fizičkih osoba u iznosu od 2.462.269,00 kn i 158 pravnih osoba u iznosu od 2.127.550,00 kn) te u proizvodima i uslugama od šest pravnih osoba u iznosu od 60.426,00 kn i četiri fizičke osobe u iznosu od 2.124,00 kn. Pojedinačni dobrovoljni prilozi (donacije) primljeni od fizičkih osoba iznosili su od 100,00 kn do 30.000,00 kn, a od pravnih osoba od 188,00 kn do 150.000,00 kn. Dobrovoljni prilozi (donacije) primljeni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Financijskog statuta Stranke, kojima su propisane vrste, način primanja, uplate i iznosi dobrovoljnih priloga (donacija). Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) vođene su evidencije, zaključivani ugovori i izdavane potvrde.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 2.701.622,00 kn, što je 4,7 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na preostala neutrošena sredstva od kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i njihove zamjenike koje je Stranka predložila na lokalnim izborima održanim u svibnju 2021., koja su s posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe spomenutih kandidata uplaćena na središnji račun Stranke u iznosu od 1.450.297,00 kn; naknade šteta (između ostalog, od osiguravajućeg društva za oštećenja uslijed potresa u Gradu Zagrebu) u iznosu od 685.144,00 kn; od uplata političkih stranaka – koalicijskih partnera s kojima je Stranka sudjelovala na lokalnim izborima za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 250.200,00 kn; otpisa zastarjelih obveza prema dobavljačima na temelju suglasnosti dobavljača te odluke odgovorne osobe o otpisu obveza radi zastare, prestanka poslovanja ili nakon provedenog usklađivanja obveza u iznosu od 244.525,00 kn te druge prihode (između ostalog, od financijske i nefinancijske imovine) u iznosu od 71.456,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 66.616.265,00 kn, što je 12.478.088,00 kn ili 23,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 536.365,00 kn ili 0,8 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	10.371.842,00	10.084.951,00	97,2
2.	Materijalni rashodi	35.212.075,00	32.729.533,00	92,9
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	18.931.081,00	16.720.342,00	88,3
2.2.	Drugi materijalni rashodi	16.280.994,00	16.009.191,00	98,3
3.	Rashodi amortizacije	715.363,00	773.345,00	108,1
4.	Financijski rashodi	149.241,00	460.371,00	308,5
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	3.471.991,00	1.325.126,00	38,2
6.	Drugi rashodi	4.217.665,00	21.242.939,00	503,7
	Ukupni rashodi	54.138.177,00	66.616.265,00	123,0
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	60.927.021,00	57.479.170,00	94,3
	Višak prihoda	6.788.844,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	9.137.095,00	-

U odnosu na prethodnu godinu, više su ostvareni drugi rashodi (za 17.025.274,00 kn ili 403,7 %), između ostalog, zbog uplate sredstava u državni proračun Republike Hrvatske po pravomoćnoj presudi u sudskom postupku na Županijskom sudu u Zagrebu te financijski rashodi (za 311.130,00 kn ili 208,5 %) zbog održanih izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Također, manje su ostvareni rashodi za donacije / pomoći (za 2.146.865,00 kn ili 61,8 %), koji su prethodne godine bili veći, između ostalog, zbog uplate sredstava u državni proračun Republike Hrvatske za područja pogođena potresom u Gradu Zagrebu i okolici te Sisačko-moslavačkoj županiji.

Rashodi su ostvareni za programe i aktivnosti u okviru redovne djelatnosti u iznosu od 55.063.365,00 kn; za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 11.244.198,00 kn (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 10.974.115,00 kn i financijskih rashoda u iznosu od 270.083,00 kn); za izbor članova vijeća gradskih četvrti i mjesnih odbora Grada Zagreba u iznosu od 290.491,00 kn (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 288.815,00 kn i financijskih rashoda u iznosu od 1.676,00 kn); za prijevremene izbore članova predstavničkih tijela Grada Pazina u iznosu od 17.523,00 kn (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 17.239,00 kn i financijskih rashoda u iznosu od 284,00 kn) te dopunske izbore nacionalnih manjina za članove vijeća jedinica lokalne samouprave u iznosu od 688,00 kn (u okviru financijskih rashoda).

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 10.084.951,00 kn, što je 15,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 8.494.832,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 1.376.292,00 kn te druge rashode za zaposlene (božićnice, regres, darovi djeci zaposlenika, otpremnine, jubilarne nagrade te potpore u slučaju smrti člana uže obitelji, bolesti i rođenja djeteta) u iznosu od 213.827,00 kn. Prosječna isplaćena plaća u 2021. iznosila je 8.850,00 kn bruto, odnosno 6.373,00 kn neto. Plaće su obračunane u skladu s odredbama Pravilnika o radu Stranke te propisima koji uređuju obračun i isplatu plaća i drugih naknada zaposlenima. Prema odredbama članka 8. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine 157/13, 152/14, 39/18 i 32/20), Stranka je obveznik kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom. U skladu s odredbama članka 5. Pravilnika o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom (Narodne novine 75/18, 120/18, 37/20 i 145/20), Stranka je za mjesec od siječnja do lipnja 2021. platila novčanu naknadu u mjesečnom iznosu od 1.625,00 kn, u srpnju 2021. u iznosu od 2.150,00 kn, a za ostale mjesec od kolovoza do prosinca 2021. u iznosu od 1.700,00 kn, odnosno ukupno 20.400,00 kn.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 16.720.342,00 kn, što je 25,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Ostvareni su za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 10.974.115,00 kn, za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 5.440.173,00 kn, za izbor članova vijeća gradskih četvrti i mjesnih odbora Grada Zagreba u iznosu od 288.815,00 kn te za prijevremene izbore za izbor članova predstavničkih tijela Grada Pazina u iznosu od 17.239,00 kn.

Rashodi za izbornu promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 10.974.115,00 kn odnose se na rashode za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 8.036.696,00 kn, intelektualne usluge (između ostalog, usluge videoprodukcije i audioprodukcije, marketinške, operativne i savjetodavne usluge, izrada vizualnog identiteta, oglašavanje putem digitalne platforme, kreiranje slogana i dizajn, grafičko oblikovanje te izrada komunikacijskih sredstava) u iznosu od 1.366.221,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 405.807,00 kn, audio i videosnimanje i fotografiranje u iznosu od 404.904,00 kn, najam javnih površina i vozila te tehničke opreme u iznosu od 274.493,00 kn, grafičke i tiskarske usluge (između ostalog, kreativno-grafičko oblikovanje i izrada grafičkih priprema komunikacijskih materijala) u iznosu od 190.117,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza (dostava letaka, izbornih lista te pisama na neadresirane adrese) u iznosu od 185.699,00 kn, informatičke usluge (između ostalog, instalacija aplikacije, izrada mrežnih stranica) u iznosu od 24.125,00 kn te druge nespomenute materijalne rashode (između ostalog, autorski honorari, usluge student-servisa, korištenje privatnog automobila u službene svrhe, uredski materijal, materijal za čišćenje i održavanje, cvjećarske usluge) u iznosu od 86.053,00 kn.

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja ostvareni u iznosu od 8.036.696,00 kn odnose se na nabavu promidžbenog materijala (između ostalog, letci, igrace karte, personalizirane karte briškula, kape šilterice, olovke, majice, naljepnice, upaljači, platnene torbe, zaštitne maske za lice, promotivni magazin, brošure, privjesci) u iznosu od 4.320.309,00 kn, usluge oglašavanja putem elektroničkih i tiskanih medija (između ostalog, zakup medijskog prostora na televiziji i radiju, dnevnim novinama, na *web*-portalima te Googleu, televizijskih i radijskih spotova, promidžbenih poruka, oglasa, *bannera* i plakata te Facebook oglašavanje) u iznosu od 2.899.263,00 kn i druge promidžbene usluge (između ostalog, oglašavanje na digitalnim *citylightovima* i *billboard*-lokacijama) u iznosu od 817.124,00 kn. Uz račune su priloženi dokazi o izvršenju usluge (za televizijska i radijska emitiranja priloženi su medijski planovi).

Na lokalnim izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji su održani 16. svibnja 2021., Stranka, odnosno pojedine županijske, gradske i općinske organizacije su samostalno te s 31 političkom strankom (između ostalog, s Hrvatskom strankom umirovljenika, Hrvatskom socijalno-liberalnom strankom, Narodnom strankom – Reformisti, Hrvatskom seljačkom strankom, Hrvatskom strankom prava, Hrvatskom narodnom strankom – liberalnim demokratima, Hrvatskom konzervativnom strankom, Hrvatskim suverenistima i Strankom demokratske akcije Hrvatske) u veljači, travnju i svibnju 2021. potpisale 152 koalicijska sporazuma te osam dodataka sporazumima, kojima je, između ostalog, utvrđeno postojanje potrebe formiranja zajedničkih kandidacijskih lista za izbor članova predstavničkih tijela; u najvećem broju koalicijskih sporazuma (145) utvrđeno je da će Stranka otvoriti posebne račune u svrhu financiranja troškova izborne promidžbe zajedničkih lista, dok je u preostalim koalicijskim sporazumima (sedam) utvrđeno da će posebne račune otvoriti druge političke stranke (između ostalog, Hrvatska narodna stranka – liberalni demokrati, Hrvatska seljačka stranka i Hrvatska demokršćanska stranka) koje su nositelji koalicijskih lista. Također, u pojedinim sporazumima navedeno je, između ostalog, da su potpisnici sporazuma suglasni da će troškove izborne promidžbe preuzeti Stranka; potpisnici su obvezni sudjelovati u troškovima razmjerno zastupljenosti pojedinih političkih stranaka na zajedničkim listama te da će sredstva dobivena iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nakon provedenih izbora, pripasti Stranci, dok će se sva sporna pitanja rješavati dogovorno.

Stranka je sastavila financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe sa sastavnim dijelovima koji sadrže podatke za Stranku i koalicijske partnere te ih unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja dostavila Državnom izbornom povjerenstvu. U navedenim izvještajima, rashodi za izbornu promidžbu iskazani su u iznosu od 11.056.319,00 kn, što je 187.879,00 kn manje u odnosu na rashode za izbornu promidžbu koji su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke. Razlika se odnosi na usluge poslovne banke za vođenje posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe, za koje su rashodi ostvareni nakon podnošenja financijskih izvještaja Državnom izbornom povjerenstvu do dana zatvaranja posebnih računa.

Po okončanju izbora Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala i u financijskim izvještajima iskazala ostvarene rashode za financiranje izborne promidžbe za Stranku i sve političke stranke – koalicijske partnere u iznosu od 11.244.198,00 kn (rashodi za izbornu promidžbu 10.974.115,00 kn te usluge platnog prometa 270.083,00 kn), na pripadajućim računima računskog plana. Tijekom 2021. koalicijski partneri su na račun Stranke uplatili predujmove za provedbu izborne promidžbe u ukupnom iznosu od 250.200,00 kn, koji su evidentirani u poslovnim knjigama Stranke u okviru obveza za predujmove i depozite, odnosno nakon okončanja izbora u okviru drugih prihoda. Također je, tijekom 2021., Stranka uplatila predujmove za provedbu izborne promidžbe političkim strankama – koalicijskim partnerima u ukupnom iznosu od 9.500,00 kn, koji su evidentirani u poslovnim knjigama Stranke u okviru potraživanja za dane predujmove, a nakon okončanja izbora u okviru drugih rashoda. Po održanim izborima Stranka je s koalicijskim partnerima osvojila ukupno 2 889 vijećničkih mandata u županijskim skupštinama, gradskim i općinskim vijećima.

S obzirom na to da u pojedinim koalicijskim sporazumima nije utvrđen način financiranja troškova izborne promidžbe, odnosno iznos rashoda koji treba sufinancirati svaki koalicijski partner, obveza uplate i iznos predujma; obračun troškova izborne promidžbe te način evidentiranja rashoda u poslovnim knjigama pojedine političke stranke (na temelju obračuna ili preslika knjigovodstvenih isprava o poslovnim događajima), skreće se pozornost da je sporazumima o zajedničkom izlasku na izbore, između ostalog, potrebno jasno i nedvojbeno urediti način financiranja i sastavljanja obračuna zajedničkog izlaska na izbore, kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, kao i financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe bili evidentirani, odnosno iskazani u skladu s okvirom financijskog poslovanja i elementima računovodstvenog sustava neprofitnih organizacija. Kada je Stranka nositelj koalicijskog sporazuma, primljene predujmove treba evidentirati u okviru obveza za predujmove od koalicijskih partnera za financiranje izborne promidžbe za lokalne izbore, a ukupne rashode izborne promidžbe, po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima, treba umanjiti za dio rashoda koji se odnosi na koalicijske partnere te u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja od koalicijskih partnera u iznosu pripadajućeg dijela njihovih rashoda izborne promidžbe. Kada je Stranka koalicijski partner, dane predujmove u poslovnim knjigama treba evidentirati u okviru potraživanja za dane predujmove nositelju koalicijskog sporazuma, a po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima, treba evidentirati rashode za izbornu promidžbu na pripadajućim skupinama računa računskog plana.

Rashodi za promidžbu i informiranje u okviru redovnog poslovanja Stranke ostvareni su u iznosu od 5.440.173,00 kn, a odnose se na nabavu promidžbenog materijala (između ostalog, kalendara, majica, letaka, kemijskih olovaka, upaljača, čestitki, rokovnika, kapa, *rollo banera* s aluminijskom konstrukcijom i platnenom torbicom, poklon vrećice s tiskom, igraće karte, duple maske za lice) u iznosu od 2.207.572,00 kn, usluge oglašavanja putem elektroničkih i tiskanih medija (između ostalog, zakup medijskog prostora na televiziji i radiju, u dnevnim novinama, na *web*-portalima, promidžbenih poruka, oglasa, Facebook oglašavanje, usluge obrade tiskovina i selekcije članaka, javni poziv članstvu za održavanje unutarstranačkih izbora, sjećanje na dr. Franju Tuđmana, objava obavijesti u vezi s mjerama zaštite od širenja koronavirusa, tiskovno praćenje rada pojedinih županijskih organizacija, čestitke povodom Dana domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja) u iznosu od 1.839.802,00 kn te druge promidžbene usluge (između ostalog, oglašavanje na digitalnim *citylightovima* i *billboard*-lokacijama) u iznosu od 1.392.799,00 kn.

Rashodi za izbornu promidžbu za izbor članova vijeća gradskih četvrti i mjesnih odbora Grada Zagreba ostvareni u iznosu od 288.815,00 kn odnose se na promidžbeni materijal (između ostalog, letci, brošure, baloni, upaljači, plakati, kemijske olovke) u iznosu od 194.152,00 kn, oglašavanje na društvenim mrežama u iznosu od 43.857,00 kn, usluge pošte u iznosu od 19.616,00 kn, naknade za student-servis u iznosu od 11.894,00 kn, audio i videosnimanje te fotografiju u iznosu od 5.400,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 3.965,00 kn, grafičke i tiskarske usluge (grafička priprema za jedanaest letaka za gradsku četvrt) u iznosu od 3.500,00 kn te druge usluge u iznosu od 6.431,00 kn.

Rashodi za izbornu promidžbu za prijevremene izbore za članove predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave Grada Pazina ostvareni u iznosu od 17.239,00 kn odnose se na usluge promidžbe u iznosu od 15.121,00 kn, intelektualne usluge u iznosu od 1.678,00 kn te zakupnine u iznosu od 440,00 kn.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 16.009.191,00 kn, što je 24,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 3.640.668,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 2.490.105,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 1.850.121,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 1.603.061,00 kn, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 1.391.008,00 kn, energiju (plin, električna energija, gorivo) u iznosu od 1.048.573,00 kn, uredski materijal i druge materijalne rashode (literatura, materijal i sredstva za čišćenje i održavanje te drugi materijal za potrebe redovnog poslovanja) u iznosu od 773.047,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 557.921,00 kn, grafičke i tiskarske usluge (između ostalog, tisak glasačkih listića za unutarstranačke izbore u pojedinim županijskim organizacijama, pisma predsjednika Stranke članovima, uplatnica za članarine, članskih iskaznica) u iznosu od 405.246,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 386.453,00 kn, međunarodne članarine u iznosu od 354.522,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 274.694,00 kn, odvjetničke usluge u iznosu od 177.847,00 kn, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično u iznosu od 30.402,00 kn te druge nespomenute materijalne rashode (zdravstvene usluge, informatičke usluge, parking, ENC, usluge tehničke zaštite, registracija vozila, premije osiguranja, *leasing*, tuzemne članarine, kotizacije i pristojbe) u iznosu od 1.025.523,00 kn.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge ostvareni u iznosu od 3.640.668,00 kn odnose se, između ostalog, na ispitivanje, anketiranje i istraživanje javnog mijenja, marketinške, operativne i savjetodavne usluge, izradu komunikacijske i kreativne strategije te dizajn i razvoj mrežne stranice. Što je bitno, komunikacijsko savjetovanje, održavanje edukacijskog programa Učinkovit i efektivan javni nastup, edukaciju i poduku iz područja komunikacije te odnosa s medijima.

Rashodi za reprezentaciju ostvareni u iznosu od 2.490.105,00 kn odnose se na reprezentaciju za redovno poslovanje Stranke (između ostalog, ugostiteljske usluge za domjenke, obilježavanja državnih blagdana i obljetnica osnivanja organizacija Stranke, sastanke županijskih, gradskih i općinskih odbora, Predsjedništva Stranke i zastupnika Hrvatskoga sabora iz redova Stranke) u iznosu od 2.230.742,00 kn te cvjećarske usluge i svijeće povodom obilježavanja značajnih obljetnica i događaja Stranke u iznosu od 259.363,00 kn. Prema odredbama članaka 23., 24. i 25. Pravilnika o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih uređaja, zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja, sredstva reprezentacije mogu se koristiti za podmirenje troškova ugostiteljskih usluga, usluga smještaja te nabavu poklona i namirnica za prigodno darivanje i ugošćenje partnera i drugih gostiju Stranke u okviru obavljanja političkih ili protokolarnih aktivnosti i poslova iz djelokruga rada Stranke. Pravo na korištenje sredstava reprezentacije imaju predsjednik, zamjenik predsjednika, glavni tajnik te međunarodni tajnik Stranke; glavni tajnik može odobriti korištenje sredstava reprezentacije i drugim dužnosnicima i djelatnicima isključivo za službene potrebe. Nadalje se navodi da pravo na korištenje sredstava reprezentacije imaju predsjednici županijskih organizacija i Gradske organizacije Grada Zagreba, predsjednici zajednica Stranke odnosno čelnici tijela Stranke koje imaju otvorene podružnice u visini osiguranih financijskih sredstava za tu namjenu.

Rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza ostvareni u iznosu od 1.850.121,00 kn odnose se na usluge telefona, mobitela i interneta u iznosu od 1.072.967,00 kn, poštarinu (između ostalog, slanje čestitki za Uskrs i Božić, glasila Snaga zajedništva, uplatnica članovima Stranke te pisma predsjednika Stranke članovima Stranke) u iznosu od 564.879,00 kn, usluge prijevoza koje je organizirala Stranka ili koje su bile u vezi s obilježavanjem značajnih povijesnih događaja u iznosu od 110.763,00 kn, radijsku i televizijsku pristojbu u iznosu od 52.085,00 kn te usluge prijevoza (avionske karte) u iznosu od 49.427,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi u iznosu od 1.072.967,00 kn odnose se na usluge korištenja fiksnih telefonskih linija, mobilnih usluga te interneta. Prema odredbama Pravilnika o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih uređaja, zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja, u dijelu koji se odnosi na korištenje službenih mobilnih linija i uređaja, dužnosnici i djelatnici u obavljanju svojih poslova mogu koristiti službene mobilne uređaje u skladu s odredbama navedenog Pravilnika i drugih akata mjerodavnih tijela i ovlaštenih osoba Stranke. Također, navedeno je da će troškove korištenja službenih mobilnih linija i uređaja korisnicima koji dužnosti obnašaju na razini teritorijalnih organizacija Stranke podmiriti odgovarajuće teritorijalne organizacije Stranke. Koncem obračunskog razdoblja (kalendarski mjesec) Stranci se ispostavlja račun uz koji se prilaže specifikacija korištenih usluga. Stranka vodi evidenciju mobilnih pretplatničkih brojeva.

Rashodi za zakupnine i najamnine ostvareni u iznosu od 1.603.061,00 kn odnose se na najam prostora i javnih površina u iznosu od 1.298.227,00 kn, najam opreme u iznosu od 221.684,00 kn te najam vozila u službene svrhe (između ostalog, radni obilazak Predsjedništva Mladeži po općinskim i gradskim organizacijama, odlazak na sjednice Predsjedništva) u iznosu od 83.150,00 kn.

Rashodi za najam poslovnih prostora odnose se na zakup poslovnih prostora koje koriste organizacije Stranke. Prema tabličnom pregledu poslovnih prostora u najmu ili vlasništvu za 2021., Stranka ima 92 poslovna prostora u zakupu (od čega 76 u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 16 u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba) te 12 prostora u svojem vlasništvu. Stranka plaća zakupnine na temelju odluka gradskih i općinskih vijeća, zaključenih ugovora te ispostavljenih računa. Prema pisanoj izjavi odgovorne osobe, Stranka u 2021. nije koristila poslovne prostore bez naknade.

Rashodi za najam opreme u iznosu od 221.684,00 kn odnose se na najam opreme (audiovideooprema, rasvjetna i scenska oprema), između ostalog, za potrebe dočeka izbornih rezultata (lokalni izbori), sastanke Predsjedništva i županijskih organizacija, obilježavanja godišnjih osnutaka pojedinih gradskih i županijskih organizacija, održavanje Općeg sabora Mladeži Stranke, obilježavanje Dana pobjede, nacionalnog dana Mladeži Stranke te održavanje svečane sjednice Središnjeg odbora Stranke.

Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa ostvarene u iznosu od 1.391.008,00 kn odnose se na naknade za obavljanje aktivnosti u iznosu od 1.250.267,00 kn te naknade troškova službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 140.741,00 kn. Naknade za obavljanje aktivnosti u iznosu od 1.250.267,00 kn odnose se na rashode za ugovore o djelu i autorske honorare ostvarene u ukupnom iznosu od 659.448,00 kn te za poslove obavljene preko student-servisa u županijskim organizacijama i Središnjici Stranke u iznosu od 590.819,00 kn. Stranka je u 2021. zaključila ugovore o djelu s 22 fizičke osobe uz mjesečne, odnosno jednokratne naknade u iznosima od 760,00 kn do 12.000,00 kn neto. Ugovori su zaključeni, između ostalog, za poslove ispomoći pri ažuriranju baze članstva, poslove tajnika županijske organizacije, administratora, suradnika za odnose s javnošću i stručnog savjetnika, za uređivanje i vođenje društvenih mreža te pripremu i vođenje sastanaka s članovima i simpatizerima u gradovima i općinama jedne županijske organizacije. Rashodi za autorske honorare odnose se na ugovore o autorskom djelu zaključene s tri fizičke osobe za glazbeno-umjetničke nastupe te voditeljske usluge.

Naknade troškova službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 140.741,00 kn odnose se na korištenje privatnog automobila u službene svrhe vanjskih suradnika, predsjednika i tajnika županijskih, gradskih i općinskih organizacija Stranke (između ostalog, u vezi sa sastancima Središnjeg odbora Stranke, Predsjedništva i Nacionalnog vijeća, Međunarodnog odbora mladeži Stranke te predavanja na Političkoj akademiji) u iznosu od 70.673,00 kn, troškove smještaja osoba izvan radnog odnosa u iznosu od 48.061,00 kn, dnevnice u iznosu od 4.572,00 kn te druge troškove (ENC, parking, cestarina) u iznosu od 17.435,00 kn. Naknade su obračunavane i isplaćene u skladu s propisima.

Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja ostvareni u iznosu od 557.921,00 kn odnose se na usluge tekućeg održavanja računalnih programa (između ostalog, zakup servera i servis računala, održavanje računovodstvenog programa te aplikativnog rješenja ComBase) u iznosu od 370.916,00 kn, prostora i opreme (između ostalog, održavanje i servis plinskih bojlera, servis klima uređaja i vatrogasnih aparata, održavanje uredskih prostorija, popravak nosača zastava) u iznosu od 110.216,00 kn te prijevoznih sredstava (održavanje službenih automobila Stranke) u iznosu od 76.789,00 kn.

Naknade troškova zaposlenima ostvarene u iznosu od 274.694,00 kn odnose se na naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 221.882,00 kn, korištenje privatnog automobila u službene svrhe u iznosu od 23.048,00 kn, dnevnice za službeni put u iznosu od 19.048,00 kn, naknade za smještaj na službenom putu u iznosu od 9.320,00 kn te drugo (ENC, cestarina, parking) u iznosu od 1.396,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 773.345,00 kn, što je 1,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe (građevinski objekti, računalna oprema, uredski namještaj i oprema, komunikacijski uređaji, vozila i druga imovina u vlasništvu Stranke). Obračun je proveden u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 460.371,00 kn, što je 0,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 448.517,00 kn te druge nespomenute financijske rashode (između ostalog, zatezne kamate, negativne tečajne razlike) u iznosu od 11.854,00 kn.

Bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 448.517,00 kn odnose se na usluge platnog prometa za potrebe financiranja troškova izborne promidžbe za lokalne izbore u iznosu od 270.083,00 kn, redovno poslovanje u iznosu od 175.786,00 kn, za izbore članova vijeća gradskih četvrti i mjesnih odbora Grada Zagreba u iznosu od 1.676,00 kn, dopunske izbore nacionalnim manjina za članove vijeća jedinica lokalne samouprave u iznosu od 688,00 kn te prijevremene izbore u jednoj lokalnoj jedinici u iznosu od 284,00 kn.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 1.325.126,00 kn, što je 2,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na donacije (pomoći) Zakladi hrvatskog državnog zavjeta u iznosu od 1.103.858,00 kn, udrugama i zajednicama u iznosu od 131.886,00 kn te građanima i kućanstvima u iznosu od 89.382,00 kn.

Zaklada je utemeljena u listopadu 1995., a počela je s radom u travnju 1996. Zakladnik je Stranka, a zakladnika zastupa Središnji odbor. Sjedište Zaklade je Gundulićeva 21a, Zagreb. Cilj Zaklade je dati doprinos jačanju političke kulture, kulture dijaloga, odnosno podržavanje izgradnje i nadogradnje demokratskog društva i pravne države te socijalno tržišnog gospodarstva kako bi se učvrstila demokracija. Zaklada je Stranci dostavila financijske izvještaje za 2021. te specifikaciju materijalnih troškova iz koje je vidljivo za koje su namjene utrošena odobrena sredstva.

Rashodi za donacije (pomoći) građanima i udrugama odnose se na 54 donacije koje je Stranka donirala na temelju zamolbi građana i udruga (između ostalog, sportskim klubovima i savezima za opremu i troškove pokroviteljstva natjecanja, pomoć dječjim vrtićima i domovima za starije i nemoćne u prigodnim poklon paketima, pomoć dvjema crkvama za obnovu zgrade i opremu, pomoć braniteljskoj udruzi, Zakladi Ana Rukavina i podrška razvoju Registra dobrovoljnih darivatelja koštane srži i Banke matičnih stanica u Republici Hrvatskoj, za rehabilitaciju djeteta, pomoć zbog teškog materijalnog stanja, za pogrebne usluge za pokojne članove Stranke). Građanima su dane donacije (pomoći) u iznosima od 398,00 kn do 20.000,00 kn, a udrugama u iznosima od 360,00 kn do 20.000,00 kn.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 21.242.939,00 kn, što je 31,9 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na troškove u sudskom postupku na Županijskom sudu u Zagrebu u iznosu od 14.287.845,00 kn (po pravomoćnosti presude u listopadu 2021. Stranka je izvršila plaćanje u državni proračun); prijenos/uplatu sredstava na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i njihove zamjenike koje je Stranka predložila u iznosu od 6.640.609,00 kn (od čega 5.802.141,00 kn u novcu te uslugama 838.468,00 kn za troškove izborne promidžbe u svrhu predstavljanja kandidata); ugovorne kazne i naknade štete pravnim i fizičkim osobama (između ostalog, kazne za nepoštovanje kvote za ravnopravnost spolova) u iznosu od 223.961,00 kn; otpisana potraživanja na prijedlog popisnog povjerenstva i odluke odgovorne osobe u iznosu od 70.170,00 kn; rashode za ostala porezna davanja u iznosu od 10.854,00 kn te prijenos/uplatu sredstava na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe političkih stranaka – nositelja koalicijskih sporazuma za lokalne izbore u iznosu od 9.500,00 kn.

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2021. iznosi 9.137.095,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 26.794.040,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 17.656.945,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 31.122.052,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2021.	31. prosinca 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	17.017.677,00	16.566.795,00	97,4
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	3.348.125,00	3.399.572,00	101,5
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	13.649.240,00	13.146.911,00	96,3
1.3.	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	20.312,00	20.312,00	100,0
2.	Financijska imovina	22.657.359,00	14.555.257,00	64,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	21.189.730,00	12.303.355,00	58,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	117.510,00	281.183,00	239,3
2.3.	Potraživanja za prihode	1.350.119,00	1.970.719,00	146,0
	Ukupno imovina	39.675.036,00	31.122.052,00	78,4
3.	Obveze	4.571.036,00	5.155.148,00	112,8
3.1.	Obveze za rashode	3.220.917,00	3.184.429,00	98,9
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	1.350.119,00	1.970.719,00	146,0
4.	Vlastiti izvori	35.104.000,00	25.966.904,00	74,0
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	39.675.036,00	31.122.052,00	78,4
	Izvanbilančni zapisi	14.398.559,00	2.529.051,00	17,6

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2021. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2021. za 8.552.984,00 kn ili 21,6 %. Smanjenje vrijednosti imovine odnosi se na financijsku imovinu koja je manja za 8.102.102,00 kn ili 35,8 % zbog smanjenja novčanih sredstava. Također, vlastiti izvori manji su za 9.137.096,00 kn ili 26,0 % (zbog ostvarenog manjka prihoda u izvještajnom razdoblju). U odnosu na prethodnu godinu, izvanbilančni zapisi manji su za 11.869.508,00 kn ili 82,4 % jer je po pravomoćnosti presude u sudskom postupku na Županijskom sudu u Zagrebu u listopadu 2021. Stranka izvršila plaćanje u državni proračun.

Nefinancijska imovina u iznosu od 16.566.795,00 kn odnosi se na poslovne objekte u iznosu od 15.099.234,00 kn, postrojenja i opremu (uredska oprema i namještaj, komunikacijska oprema, oprema za održavanje i zaštitu) u iznosu od 7.475.556,00 kn, zemljišta u iznosu od 2.710.752,00 kn, nematerijalnu imovinu (studija i akti u vezi s osnivanjem Zaklade te ostala prava) u iznosu od 688.820,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu od 609.409,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu od 445.001,00 kn, knjige, umjetnička djela i druge izložbene vrijednosti u iznosu od 385.684,00 kn, plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti (umjetničke slike) u iznosu od 20.312,00 kn te ispravak vrijednosti proizvedene imovine u iznosu od 10.867.973,00 kn.

Financijska imovina iskazana koncem 2021. u iznosu od 14.555.257,00 kn odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu od 12.303.355,00 kn (u banci 12.206.827,00 kn, u blagajni 96.528,00 kn), potraživanja za prihode u iznosu od 1.970.719,00 kn te druga potraživanja (naknade koje se refundiraju, predujmovi plaćeni dobavljačima i drugo) u iznosu od 281.183,00 kn.

Potraživanja za prihode u iznosu od 1.970.719,00 kn odnose se na potraživanja od jedinica lokalnih i područnih (regionalnih) samouprava u iznosu od 1.783.983,00 kn te za članarine i članske doprinose u iznosu od 186.736,00 kn. Za naplatu navedenih potraživanja Stranka upućuje opomene. Od ukupno iskazanih potraživanja (za prihode te druga potraživanja) u iznosu od 2.251.902,00 kn na 31. prosinca 2021. dospjela potraživanja iznose 2.201.371,00 kn ili 97,8 %. Do konca lipnja 2022. potraživanja su naplaćena u iznosu od 2.102.633,00 kn ili 93,4 % od ukupno iskazanih potraživanja.

Obveze u iznosu od 5.155.148,00 kn odnose se na obveze za rashode u iznosu od 3.184.429,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihoda budućeg razdoblja u iznosu od 1.970.719,00 kn. Obveze za rashode odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu od 2.361.487,00 kn (od čega se na obveze prema dobavljačima u zemlji i inozemstvu odnosi 2.338.110,00 kn, naknade troškova zaposlenima za prijevoz na posao i s posla 19.331,00 kn te naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa 4.046,00 kn), obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2020.) u iznosu od 822.432,00 kn te druge obveze u iznosu od 510,00 kn.

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja u iznosu od 1.970.719,00 kn odnose se na odgođeno priznavanje prihoda od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 1.783.983,00 kn te od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 186.736,00 kn.

Od ukupno iskazanih obveza u iznosu od 5.155.148,00 kn, na 31. prosinca 2021. dospjele obveze iznose 1.773.592,00 kn ili 34,4 %. Do konca lipnja 2022. podmirene su obveze u iznosu od 4.783.179,00 kn ili 92,8 % od ukupno iskazanih obveza.

Vlastiti izvori u iznosu od 25.966.904,00 kn odnose se na vlastite izvore u iznosu od 8.309.959,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 17.656.945,00 kn.

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 2.529.051,00 kn odnose se na vrijednosne papire (zadužnice za naplatu usluga *leasinga* te zakupa poslovnih prostora) u iznosu od 2.315.075,00 kn te operativni *leasing* u iznosu od 213.976,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 7. lipnja do 21. studenoga 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodna novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
5. Statut Stranke
6. Godišnji program rada s financijskim planom Stranke za 2021. te njegove izmjene i dopune za 2021.
7. Financijski statut (prosinac 2018.)
8. Opći etički kodeks Stranke (studen 2003.)
9. Pravilnik o unutarnjem redu i sistematizaciji radnih mjesta (funkcija) u Glavnom tajništvu i uredima Stranke (rujan 2018.)

10. Pravilnik o radu (rujan 2018.)
11. Pravilnik o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih uređaja, zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja (rujan 2018.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna, od članarina i članskih doprinosa, dobrovoljnim priložima (donacijama) i drugim prihodima. Također, obavljena je provjera ulaznih računa, obračuna plaća i naknada za zaposlene te dokumentacije u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje, intelektualnim i osobnim uslugama, naknadama za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentacijom, uslugama telefona, pošte i prijevoza, rashodima za donacije (pomoći) te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori sa zamjenikom glavnog tajnika i drugim zaposlenicima Stranke te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2021. nisu utvrđene nepravilnosti.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.